

RAIDER

POWER TOOLS

- ударна бормашина
- electric drill
- masina de gaurit
- бурмашина
- дрель
- bušilica
- vrtalnik
- кроу̀стико б̀ратано
- udarna bušilica
- perceuse d'impact
- trapano a percussione
- taladro
- furadeira de impacto

RAIDER®
Power Tools

Contents

2	BG	схема
3	BG	оригинална инструкции за употреба
10	EN	original instructions' manual
15	RO	manualul de instrucțiuni originale
20	MK	прирачник за оригинални упатства
26	RU	руководство по оригинальным инструкциям
32	SR	originalnih uputstava
37	SI	navodila za uporabo
42	EL	πρωτότυπο οδηγιών χρήσης
48	HR	originalne upute za rad
53	FR	manuel d'instructions original
58	IT	manuale delle istruzioni originali
63	ES	originala instrukcio
68	PT	manual de instruções originais

RD-ID41

Изобразени елементи:

1. Пусков прекъсвач
2. Регулатор на оборотите
3. Бутон за задържане на пусковия бутон във включено положение (за удобство при по-продължителна работа)
4. Превключвател на посоката на въртене
5. Ограничител на дълбочината на пробиване
6. Превключвател от стандартно пробиване към ударно пробиване
7. Патронник
8. Спомагателна ръкохватка

BG Снимките са с илюстративна цел. Изображеният модел може да не е напълно идентичен със закупената от вас машина.
EN The pictures are for illustration purpose. The pattern shown may not be exactly the same as the machine you purchased.

Двойна изолация
Double isolation

Носете защитни антифони!
Always wear hearing protection!

Носете защитни очила!
Wear safety glasses!

Прочетете ръководството преди употреба!
Refer to instruction manual booklet!

Носете защитна маска!
Wear dust mask!

Оригинална инструкция за употреба

Уважаеми потребители,

Поздравления за покупката на машина от най-бързоразвиващата се марка за електрически и пневматични инструменти - RAIDER. При правилно инсталиране и експлоатация, RAIDER са сигурни и надеждни машини и работата с тях ще Ви достави истинско удоволствие. За Вашето удобство е изградена и отличната сервизна мрежа с 45 сервиза в цялата страна.

Преди да използвате тази машина, моля, внимателно се запознайте с настоящата "Инструкцията за употреба".

В интерес на Вашата безопасност и с цел осигуряване на правилната и употреба, прочетете настоящите инструкции внимателно, включително препоръките и предупрежденията в тях. За избягване на ненужни грешки и инциденти, важно е тези инструкции да останат на разположение за бъдещи справки на всички, които ще ползват машината. Ако я продадете на нов собственик то "Инструкцията за употреба" трябва да се предаде заедно с нея, за да може новия ползвател да се запознае със съответните мерки за безопасност и инструкциите за работа.

"Евромастер Импорт Експорт" ООД е упълномощен представител на производителя и собственик на търговската марка RAIDER. Адресът на управление на фирмата е гр. София 1231, бул. "Ломско шосе" 246, тел. +359 700 44 155, www.raider.bg; www.euromasterbg.com; e-mail: info@euromasterbg.com.

От 2006 година във фирмата е въведена системата за управление на качеството ISO 9001:2008 с обхват на сертификацията: Търговия, внос, износ и сервиз на професионални и хоби електрически, пневматични и механични инструменти и обща железария. Сертификатът е издаден от Moody International Certification Ltd., England.

Технически данни

параметър	мерна единица	стойност
Модел	-	RD-ID41
Номинално захранващо напрежение:	V AC	230
Честота на променливия ток:	Hz	50
Номинална мощност	W	750
Обороти на празен ход	min ⁻¹	0-3000
Честота на ударите	min ⁻¹	54 000
Максимален диаметър на пробиваните отвори в бетон	mm	13
Максимален диаметър на пробиваните отвори в стомана	mm	13
Максимален диаметър на пробиваните отвори в дърво	mm	25
Диаметър на захващаните в патронника работни инструменти	mm	от 1.5 до 13
Клас на защита на изолацията		II

Общи указания за безопасна работа.

Прочетете внимателно всички указания. Неспазването на приведените по-долу указания може да доведе до токов удар, пожар и/или тежки травми. Съхранявайте тези указания на сигурно място.

1. Безопасност на работното място.

1.1. Поддържайте работното си място чисто и добре осветено. Безпорядъкът и недостатъчното осветление могат да спомогнат за възникването на трудова злополука.

1.2. Не работете с ударната бормашина в среда с повишена опасност от възникване на експлозия, в близост до лесно запалими течности, газове или прахообразни материали.

По време на работа от ударната бормашина може да се отделят искри, които могат да възпламенят прахообразни материали или пари.

1.3. Дръжте деца и странични лица на безопасно разстояние, докато работите с ударната бормашина.

Ако вниманието Ви бъде отклонено, може да загубите контрол над ударната бормашина.

2. Безопасност при работа с електрически ток.

2.1. Щепселът на ударната бормашина трябва да е подходящ за използвания контакт. В никакъв случай не се допуска изменение на конструкцията на щепсела. Когато работите със занулени електроуреди, не използвайте адаптери за щепсела.

Ползването на оригинални щепсели и контакти намалява риска от възникване на токов удар.

2.2. Избягвайте допира на тялото Ви до заземени тела, напр. тръби, отоплителни уреди, печки и хладилници. Когато тялото Ви е заземено, рискът от възникване на токов удар е по-голям.

Предпазвайте ударната си бормашина от дъжд и влага.

Проникването на вода в ударната бормашина повишава опасността от токов удар.

2.3. Не използвайте захранващия кабел за цели, за които той не е предвиден, напр. за да носите ударната бормашина за кабела или да извадите щепсела от контакта. Предпазвайте кабела от нагряване, омасляване, допир до остри ръбове или до

подвижни звена на машини.

Повредените или усукани кабели увеличават риска от възникване на токов удар.

2.4. Когато работите с ударната бормашина навън, включвайте машината само в инсталации оборудвани с електрически прекъсвач Fi (прекъсвач за защитно изключване с дефектнотокова защита), а токът на утечка, при който се задейства ДТЗ трябва да е не повече от 30 mA, съгласно "Наредба 3 за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии". Използвайте само удължители, подходящи за работа на открито. Използването на удължител, предназначен за работа на открито, намалява риска от възникване на токов удар.

2.5. Ако се налага използването на ударната бормашина и във влажна среда, включвайте машината само в инсталации оборудвани с електрически прекъсвач Fi. Използването на такъв предпазен прекъсвач за утечни токове намалява опасността от възникване на токов удар.

3. Безопасен начин на работа.

3.1. Бъдете концентрирани, следете внимателно действията си и постъпвайте предпазливо и разумно. Не използвайте ударната бормашина, когато сте уморени или под влиянието на наркотични вещества, алкохол или упойващи лекарства.

Един миг разсеяност при работа с ударната бормашина може да има за последствие изключително тежки наранявания.

3.2. Работете с предпазващо работно облекло и винаги с предпазни очила.

Носенето на подходящи за ползването ударна бормашина и извършваната дейност лични предпазни средства, като дихателна маска, здрави плътни затворени обувки със стабилен грайфер, защитна каска и шумозаглушители (антифони), намалява риска от възникване на трудова злополука.

3.3. Избягвайте опасността от включване на ударната бормашина по невнимание. Преди да включите щепсела в захранващата мрежа, се уверете, че пусковият прекъсвач е в положение «изключено». Ако, когато носите ударната бормашина, дръжте пръста си върху пусковия прекъсвач, или ако подавате захранващо напрежение на ударната бормашина, когато е включена, съществува опасност от възникване на трудова злополука.

3.4. Преди да включите ударната бормашина, се уверявайте, че сте отстранили от нея всички помощни инструменти и гаечни ключове.

Помощен инструмент, забравен на въртящо се звено, може да причини травми.

3.5. Избягвайте неестествените положения на тялото. Работете в стабилно положение на тялото и във всеки момент поддържайте равновесие. Така ще можете да контролирате ударната бормашина по-добре и по-безопасно, ако възникне неочаквана ситуация.

3.6. Работете с подходящо облекло. Не работете с широки дрехи или украшения. Дръжте косата си, дрехите и ръкавици на безопасно разстояние от въртящи се звена на ударната бормашина. Широките дрехи, украшенията, дългите коси могат да бъдат захванати и увлечени от патронника.

3.7. Ако е възможно използването на външна аспирационна система, се уверете, че тя е включена и функционира изправно. Използването на аспирационна система намалява рисковете, дължащи се на отделящата се при работа прах.

4. Грижливо отношение към ударната бормашина.

4.1. Не претоварвайте ударната бормашина. Използвайте ударната бормашина само съобразно нейното предназначение. Ще работите по-добре и по-безопасно, когато използвате подходящия ударна бормашина в зададения от производителя диапазон на натоварване.

4.2. Не използвайте ударна бормашина, чийто пусков прекъсвач е повреден.

Ударна бормашина, която не може да бъде изключвана и включвана по предвидения от производителя начин, е опасна и трябва да бъде ремонтирана.

4.3. Преди да промените настройките на ударната бормашина, да замените работни инструменти и допълнителни приспособления, както и когато продължително време няма да използвате ударната бормашина, изключвайте щепсела от захранващата мрежа. Тази мярка премахва опасността от задействане на ударната бормашина по невнимание.

4.4. Съхранявайте ударната бормашина на места, където не може да бъде достигната от деца. Не допускайте тя да бъде използвана

от лица, които не са запознати с начина на работа с нея и не са прочели тези инструкции. Когато е в ръцете на неопитни потребители, ударната бормашина може да бъде изключително опасна.

4.5. Поддържайте ударната си бормашина грижливо. Проверявайте дали подвижните звена функционират безукорно, дали не заклинват, дали има счупени или повредени детайли, които нарушават или изменят функциите на ударната бормашина. Преди да използвате ударната бормашина, се погрижете повредените детайли да бъдат ремонтирани. Много от трудовите злополуки се дължат на недобре поддържани електроинструменти и уреди.

4.6. Поддържайте режещите инструменти винаги добре заточени и чисти. Добре поддържаните режещи инструменти с остри ръбове оказват по-малко съпротивление и с тях се работи по-леко.

4.7. Използвайте ударната бормашина, допълнителните приспособления, работните инструменти и т.н., съобразно инструкциите на производителя. При това се съобразявайте и с конкретните работни условия и операции, които трябва да изпълните. Използването на ударна бормашина за различни от предвидените от производителя приложения повишава опасността от възникване на трудови злополуки.

5. Указания за безопасна работа, специфични за закупената от Вас ударна бормашина.

При работа с ударни бормашины носете антифони. Въздействието на силен шум може да увреди слуха Ви. Използвайте включената в окомплектовката спомагателна ръкохватка. Загубата на контрол над електроинструмента може да доведе до възникване на трудови злополуки.

5.1. Не използвайте допълнителни приспособления, които не се препоръчват от производителя специално за този електроинструмент. Фактът, че можете да закрепите към машината определено приспособление или работен инструмент, не гарантира безопасна работа с него.

5.2. Работете с лични предпазни средства. В зависимост от приложението работете с цяла маска за лице, защита за очите или предпазни очила. Ако е необходимо, работете с дихателна маска,

шумозаглушители (антифони), работни обувки или специализирана престилка, която Ви предпазва от малки откъртени при работата частици. Очите Ви трябва да са защитени от летящите в зоната на работа частички. Противопраховата или дихателната маска филтрират възникващия при работа прах. Ако продължително време сте изложени на силен шум, това може да доведе до загуба на слух.

5.3. Ако изпълнявате дейности, при които съществува опасност работният инструмент да попадне на скрити проводници под напрежение или да засегне захранващия кабел, дръжте електроинструмента само за електроизолирани ръкохватки. При влизане на работния инструмент в контакт с проводници под напрежение то се предава по металните детайли на ударната бормашина и това може да доведе до токов удар.

5.4. Дръжте захранващия кабел на безопасно разстояние от въртящите се работни инструменти. Ако изгубите контрол над ударната бормашина, кабелът може да бъде прерязан или увлечен от работния инструмент и това да предизвика наранявания.

5.5. Никога не оставяйте ударната бормашина, преди работният инструмент да спре напълно въртенето си. Въртящият се инструмент може да допре до предмет, в резултат на което да загубите контрол над ударната бормашина.

5.6. Редовно почиствайте вентилационните отвори на Вашата ударна бормашина.

5.7. Не използвайте ударната бормашина в близост до леснозапалими материали. Летящи искри могат да предизвикат възпламеняването на такива материали.

5.8. Никога не поставяйте ръцете си в близост до въртящи се работни инструменти.

5.9. Използвайте подходящи прибори, за да откриете евентуално скрити под повърхността тръбопроводи, или се обърнете към съответното местно снабдително дружество. Влизането в съприкосновение с проводници под напрежение може да предизвика пожар и токов удар. Увреждането на газопровод може да доведе до експлозия. Повреждането на водопровод има за последствие големи материални щети и може

да предизвика токов удар.

5.10. Ако захранващото напрежение бъде прекъснато (напр. вследствие на прекъсване на тока или ако щепселът бъде изваден от контакта), деблокирайте пусковия прекъсвач и го поставете в позиция "изключено". Така ще предотвратите неконтролирано включване на ударната бормашина.

5.11. По време на работа дръжте ударната бормашина здраво с двете ръце и заемайте стабилно положение на тялото. С двете ръце ударна бормашина се води по-сигурно.

5.12. Осигурявайте обработвания детайл. Детайл, захванат с подходящи приспособления или скоби, е застопорен по-здраво и сигурно, отколкото, ако го държите с ръка.

5.13. Поддържайте работното си място чисто.

Смесите от различни материали са особено опасни. Фини стружки от леки метали могат да се самовъзпламят или да експлодират.

5.14. Не използвайте ударната бормашина, когато захранващият кабел е повреден. Ако по време на работа кабелът бъде повреден, не го докосвайте. Незабавно изключете щепсела от контакта.

Повредени захранващи кабели увеличават риска от токов удар.

Неспазването на приведените указания може да доведе до токов удар, пожар и/или тежки травми.

6. Функционално описание и предназначение на ударната бормашина.

Ударните бормашины са ръчни електроинструменти с изолация II клас. Те са задвижвани от колекторен еднофазен двигател, чиято скорост на оборотите е редуцирана с помощта на зъбна предавка. Този вид електроинструменти е широко използван за пробиване на отвори в дърво, дървоподобни материали, метал, керамика и синтетични материали при работен режим без удар, както и в бетон, тухла и подобни материали при работен режим с удар. Електроинструменти с електронно управление за дясна и лява посока на въртене могат да се използват и за завиване или развиване на винтови съединения. Областите на употреба са извършването на ремонтно-строителни, дърводелски и други работи

свързани със самостоятелната любителска дейност. Не се разрешава използването на електроинструмента за дейности, различни от неговото предназначение.

7. Информация за излъчван шум и вибрации

Стойностите са измерени съгласно EN 60745. Равнището A на генерирания шум обикновено е: равнище на звуковото налягане 98 dB(A); мощност на звука 109 dB(A). Неопределеност K = 3 dB. Работете с шумозаглушители! Резултантната стойност на вибрациите (векторната сума по трите направления) е определена съгласно EN 60745: Пробиване в метал: стойност на емитираните вибрации $a_n = 4,7 \text{ m/s}^2$, неопределеност K = 1,5 m/s^2 , Ударно пробиване в бетон: стойност на емитираните вибрации $a_n = 24,2 \text{ m/s}^2$, неопределеност K = 1,5 m/s^2 , Завиване/развиване: стойност на емитираните вибрации $a_n < 2,5 \text{ m/s}^2$, неопределеност K = 1,5 m/s^2 . Посочената в това ръководство за експлоатация стойност за вибрациите е измерена по метода, посочен в EN 60745, и може да бъде използвана за сравняване на различни електроинструменти. Нивото на вибрациите се променя в зависимост от конкретно извършваната дейност и в някои случаи може да надхвърли посочената в това ръководство стойност. Ако електроинструментът се използва продължително време в този режим, натоварването, причинено от вибрации, би могло да бъде подценено. Упътване: За точната преценка на натоварването от вибрации в даден работен цикъл трябва да се отчитат и интервалите, в които електроинструментът е изключен или работи на празен ход. Това може съществено да понижи отчетеното натоварване от вибрации през целия работен цикъл.

8. Подготовка за работа. Монтиране на помощните аксесоари и инструменти.

8.1.1. Спомагателна ръкохватка.

Използвайте ударната бормашина си само с монтирана спомагателна ръкохватка (8). Можете да поставяте спомагателната ръкохватка (8) практически в произволна позиция, за да си осигурите удобно и безопасно положение за работа. Завъртете самата ръкохватка (8) около оста и обратно на часовниковата стрелка, така ще се намали

стегнатостта на скобата около главата на бормашината и ще можете да завъртите спомагателната ръкохватка в желаното от Вас положение. След това затегнете отново ръкохватката (8), като я завъртите по посока на часовниковата стрелка.

8.2. Настройване на дълбочината на пробиване. С помощта на дълбочинния ограничител (5) предварително може да бъде установена дълбочината на пробиване. Издърпайте дълбочинния ограничител толкова, че разстоянието по направление на оста между върха на свредлото и на дълбочинния ограничител да е равно на желаната дълбочина на пробивания отвор.

8.3. Поставяне на свредло в патронника. Изключваме електроинструмента от захранването. Поставяме ключа в един от отворите от страни на патронника. Разтваряме челюстите до желания размер и поставяме свредлото в патронника. С помощта на ключа затягаме свредлото последователно в три отвора на патронника. Винаги трябва да помним, че ключът следва да бъде изваден от бормашината след приключването на операциите свързани с монтажа и демонтажа на свредлото. При монтиране на ново свредло трябва да се провери, чрез кратко включване на бормашината, дали свредлото се върти в една ос без да "трепти". Това ще ни увери, че то не е изкривено.

8.4. Включване и изключване. Внимавайте за напрежението на захранващата мрежа! Напрежението на захранващата мрежа трябва да съответства на данните, посочени на табелката на електроинструмента. Уреди, обозначени с 230 V, могат да бъдат захранвани и с напрежение 220 V.

8.5. За включване на бормашината натиснете и задръжте пусковия прекъсвач (1). За застопоряване на натиснатия пусков прекъсвач (1) натиснете бутона (3). За изключване на електроинструмента отпуснете пусковия прекъсвач (1), съответно ако е застопорен с бутона (3), първо натиснете краткотрайно и след това отпуснете пусковия прекъсвач (1).

8.6. Регулиране на скоростта на въртене. Бормашината позволява да се работи с различни обороти на шпиндела. Регулирането се осъществява с помощта на позиция (2). В диапазона на всяка една настройка на

регулатора на оборотите може плавно да се регулира скоростта чрез увеличаване и намаляване на натиска върху пусковия бутон (1). Завъртенето надясно на регулатора на оборотите (2) води до повишаването им, а въртенето наляво до намаляване.

8.7. Правилния избор на скоростта на оборотите се провежда, когато бормашината е включена без натоварване. Така настроените обороти при работа с натоварване могат да бъдат по-ниски.

8.8. Ударно пробиване.

Поставете превключвателя (6) на символа «Ударно пробиване». Превключвателят (6) попада в правилната позиция с отчетливо прещракване.

8.9. Инструменти за завиване или развиване.

Въртящият се работен инструмент може да се изкриви. След продължителна работа с ниска скорост на въртене трябва да охладите електроинструмента, като го оставите да работи на празен ход в продължение приблизително на 3 минути с максимална скорост на въртене. При работа с крайници трябва винаги да използвате универсален удължител. Използвайте само крайници, подходящи за главите на винтовете. За завиване винаги поставяйте превключвателя «Пробиване/Ударно пробиване» (6) в позиция «Пробиване».

8.10. Избор на посоката на въртене. С помощта на превключвателя (4) можете да сменяте посоката на въртене на електроинструмента. Въртене надясно: За пробиване и завиване на винтове натиснете превключвателя за посоката на въртене (4) до упор наляво. Въртене наляво: За развиване на винтове и гайки натиснете превключвателя за посоката на въртене (4) надясно до упор. Превключвателя (6) за избор на режим на работа трябва да бъде в позиция «Пробиване». Не трябва да се извършва промяна на посоката на въртене, когато шпинделът на бормашината се върти!

8.11. Не се използва въртене наляво при режим на работа с удар.

8.12. Когато трябва да се пробие отвор с голям диаметър, се препоръчва да първо да се пробие по-малък отвор, който след това да бъде разпробит до желания размер. Това ще предотврати претоварването на бормашината. Пробиването на дълбоки

отвори трябва да се извършва постепенно, като периодично се изважда свредлото от отвора, за да се отстраняват стружките или прахта. Ако по време на пробиването свредлото се заклени в отвора, трябва веднага да се изключи бормашината. Използвайте смяната на посоката на въртене за да извадите свредлото от отвора. Бормашината трябва да се държи съсно с пробивания отвор. В идеалния случай свредлото трябва да се поставя перпендикулярно към повърхността на обработвания материал. Ако условието за перпендикулярност не се спазва, по време на работа може да се стигне до заклещване или до счупване на свредлото в отвора, както и нараняване на потребителя. Продължителното пробиване при ниска скорост на въртене застрашава двигателя от прегряване. Трябва да се правят периодични паузи по време на работа или да се даде възможност на бормашината да поработи на максимални обороти без натоварване за около 3 минути. Да не се закриват отворите в корпуса служещи за вентилация на двигателя.

8.13. Употреба на открито.

Включвайте машината само в инсталации оборудвани с електрически прекъсвач Fi (прекъсвач за защитно изключване с дефектнотокова защита), а токът на утечка, при който се задейства ДТЗ трябва да е не повече от 30 mA., съгласно «Наредба 3 за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии».

Правете периодични паузи в работата.

Съхранявайте и се отнасяйте към допълнителните принадлежности грижливо.

Не хвърляйте инструмента, не го претоварвайте, не го потапяйте във вода и в други течности, не го употребявайте за смесване на лепилни и бетонни замазки.

9. Обслужване и поддръжка.

9.1. Ударната бормашина не изисква допълнително смазване или специално обслужване. В нея няма никакви части изискващи обслужване от страна на потребителя. Никога да не се използва вода или каквито и да било химически течности за почистване на бормашината. Тя трябва единствено да се избърсва с парче суха тъкан. Винаги следва да се съхранява на сухо място и вентилационните отвори в корпуса на бормашината да са свободни.

9.2. Смяна на въглеродните четки.

Износените (по-къси от 5 мм), нагорели или счупени въглеродни четки на двигателя следва да бъдат сменени. Винаги се подменят едновременно двете четки. Работата по смяната на въглеродните четки поверявайте само на квалифицирано лице, с оригинални резервни части във фирмените сервиси на RAIDER.

9.3. Ремонтът на Вашите електроинструменти е най-добре да се извършва само от квалифицираните специалисти на сервизите на RAIDER, където се използват само оригинални резервни части. По този начин се гарантира тяхната безопасна работа.

10. Опазване на околната среда.

С оглед опазване на околната среда електроинструментът, допълнителните приспособления и опаковката трябва да бъдат подложени на подходяща преработка за повторното използване на съдържащите се в тях суровини.

Не изхвърляйте електроинструменти при битовите отпадъци! Съгласно Директива 2002/96/ЕС относно излезли от употреба електрически и електронни устройства и утвърждаването и като национален закон електроинструментите, които не могат да се използват повече, трябва да се събират отделно и да бъдат подлагани на подходяща преработка за оползотворяване на съдържащите се в тях ценни вторични суровини.

МАЙСТОРА
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕШЕНИЯ